

YETMİŞ İKİ AYDAN KÜÇÜK ÇOCUKLARIN İLK OKUMA YAZMA SÜRECİNDE KARŞILAŞTIĞI PROBLEMLER

Yavuz Giray SOYSAL
Karacaoğlan İlkokulu
morsak224@gmail.com
ORCID: 0009-0004-7628-4350

Özgür BABAYİĞİT
Yozgat Bozok Üniversitesi
ozgur.babayigit@bozok.edu.tr
ORCID: 0000-0001-6123-0609

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 24.02.2023

Revize Tarihi: 05.05.2023

Kabul Tarihi: 24.06.2023

Atf Bilgisi: Soysal, Y. G. ve Babayigit, Ö. (2023). Yetmiş iki aydan küçük çocukların ilk okuma yazma sürecinde karşılaştığı problemler. *Sınıf Öğretmenliği Araştırmaları Dergisi (SÖAD)*, 3(1), 35-45.

ÖZ

Bu araştırmanın amacı 72 aydan küçük çocukların ilk okuma yazma sürecinde karşılaştıkları sorunları tespit etmektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma gurubunu Kilis ilinde 2022-2023 eğitim öğretim yılında görev yapmakta olan 20 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Çalışma gurubundaki öğretmenlerin belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Buradaki ölçüt, araştırma sırasında ilkökul birinci sınıfı okutmaktır. Araştırmada nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin toplanması amacıyla Kilis ilindeki öğretmenlerle okul saatlerinden sonra bire bir olmak üzere yüz yüze görüşülmüştür. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda 72 aydan küçük öğrencilerin hazır bulunuşluk sorunlarının olduğu tespit edilmiştir. 72 aydan küçük öğrencilerin ilk okuma yazmada fiziksel ve zihinsel olarak zorlandıkları belirlenmiştir. Araştırma sonucunda ortaya konulan en önemli sorun, 72 aydan küçük öğrencilerin diğer sınıf arkadaşlarının gerisinde kalması, doğru davranışı gösterememesidir. 72 aydan küçük öğrenciler gerekli okuma ve yazma etkinliklerini başarıyla bitirememesi nedeniyle dersten kaçma, okuldan uzaklaşma gibi davranışlar sergilemektedirler.

Anahtar Kelimeler: Okuma, yazma, ilkökul.

PROBLEMS FACED BY CHILDREN UNDER SEVENTY TWO MONTHS DURING THE LITERACY PROCESS

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the problems that children younger than 72 months encounter in the first literacy process. The research was carried out with the case study method, one of the qualitative research methods. The study group of the research consisted of 20 classroom teachers working in the province of Kilis in the 2022-2023 academic year. Criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the teachers in the study group. The criterion here is to teach the first grade of primary school during the research. Interview method, one of the qualitative data collection methods, was used in the research. A semi-structured interview form was used as a data collection tool. In order to collect data, teachers in Kilis were interviewed face-to-face after school hours. Descriptive analysis method was used in the analysis of the obtained data. As a result of the research, it was determined that students younger than 72 months had readiness problems. It was determined that students younger than 72 months had physical and mental difficulties in first reading and writing. The most important problem revealed as a result of the research is that students younger than 72 months lag behind other classmates and cannot show the right behavior. Students younger than 72 months exhibit behaviors such as truancy and withdrawal from school due to not being able to successfully complete the required reading and writing activities.

Keywords: Reading, writing, primary school.

Giriş

İlk okuma yazma süreci bireyin hem akademik hem de yaşamsal deneyimleri açısından önemlidir. Birey bu süreci ne kadar olumlu geçirirse bu durum gelecekteki akademik yaşantıları için kendisine büyük bir avantaj sağlayacaktır. Kayıkçı'ya (2008) göre ilk okuma yazma öğretimi anlamlı işaretlerin kodlarını çözerek anlamlandırmanın öğretimini içeren bir süreçtir. Bu açıklamaya göre kişinin sembolleri en iyi şekilde algılayıp en hızlı şekilde tepki vermesi için doğru ve planlı bir öğretim olmalıdır. İlkokulda bu davranış öğretilerek aşamalı bir şekilde geliştirilmektedir. Türkiye'de

ilk okuma yazma süreci Türkçe dersi içerisinde öğretilmektedir. Türkçe dersi öğretim programında ilk okuma yazma öğretiminde ses esaslı ilk okuma yazma öğretimi benimsenmiştir. Türkçe dersi öğretim programına göre ilk okuma yazma öğretimi tırnaksız dik temel harflerle gerçekleştirilmektedir. İlk okuma yazma öğretimi, temel düzeyde okuma ve yazma becerileri ile sınırlı değildir. Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, analiz, sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesinde ilk okuma yazma öğretiminin önemli bir işlevi vardır. Bu bağlamda Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmaya dönük becerilerin kazandırıldığı bir ilk okuma yazma öğretimi amaçlanmaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2019, s. 10). Ses esaslı okuma yazma yönteminde öncelikle seslerle harflerin ilişkilendirilmesi yapılmaktadır. Sesler belli gruplarla öğrenilmekte ve bu gruplarla anlamlı hece ve kelimeler oluşturulmaktadır. Öğrencinin seslerden harflere, harflerden hecelere, hecelerden kelimelere, kelimelerden cümlelere ulaşması hedeflenmektedir. Bu şekilde öğrenci, dilini oluşturan seslerin karşılığındaki sembollerle kendisini yazılı ifade edip aynı şekilde yazılmış bir başka ifadeyi de okuyarak anlamlandırabilmektedir.

Bir çocuk için okula başlamak kendi hayatı açısından büyük bir adımdır. Arı (2014) birinci sınıfa erken başlayan çocukların fiziksel ve zihinsel açıdan dezavantajlı olarak okula başladıklarını vurgulamaktadır. Tüm dünyada eğitim sistemleri, eğitime katılan çocukların yaş guruplarına göre planlanmaktadır ve eğitime zorunlu başlama yaşı değişkenlik göstermektedir. Gelişmiş dünya ülkelerinin çoğunda ilkokula başlama yaşı 6 yaştır. Türkiye’de ilkokula başlama yaşı ile ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde (MEB, 2014) şu hükümler bulunmaktadır:

“(6) İlkokula kayıt:

a) (Değişik:RG-10/7/2019-30827) İlkokulların birinci sınıfına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 69 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ayrıca 66, 67 ve 68 aylık çocuklardan velisinin yazılı isteği bulunanlar da ilkokul birinci sınıfa kaydedilir.

b) (Değişik:RG-10/7/2019-30827) Okul müdürlükleri, yaşça kayıt hakkını elde eden çocuklardan 69, 70 ve 71 aylık olanları velisinin yazılı talebi bulunması halinde okul öncesi eğitime yönlendirir veya kayıtlarını bir yıl erteler.

c) Nüfusa gerçek yaşından büyük veya küçük yazılmış olanların yaşlarının düzeltilmesi okul yönetiminin velilerinden istenir. Bu öğrencilerden velisi üç ay içinde girişimde bulunmadığı veya bu işleri yapmadığı takdirde gereği yapılmak üzere il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne bildirilir.

ç) Mecburi ilköğretim çağına olup herhangi bir sebeple okula kaydı yapılmamış okuma yazma bilmeyen çocukların kayıtları birinci sınıfa yapılır.”

Yukarıda yer alan hükümler incelendiğinde, 69 aylık çocukların ilkokul birinci sınıfa kaydının yapıldığı görülmektedir. Veli talebi ile 71 aya kadar olan çocukların ana sınıfına kaydedilebileceği anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra 71 aya kadar olan çocukların ilkokula başlamasının bir yıl ertelenebileceği belirtilmektedir. 72 ay çocuğu ise ilkokul birinci sınıfa zorunlu olarak kayıtlanmaktadır. Bir başka ifadeyle, beş buçuk yaş ile altı yaş aralığındaki çocuğun ilkokula başlaması ile ilgili veliye inisiyatif verildiği görülmektedir.

Öğrencilerin 72 aydan önce okula başlamasının gelecekteki akademik başarılarının önünde önemli bir sorun oluşturmasından dolayı bu konu araştırmaya değer görülmüştür. Bu araştırmanın genel amacı 72 aydan küçük çocukların ilk okuma yazma sürecinde karşılaştıkları sorunları belirlemektir. Bu amaç kapsamında belirlenen alt amaçlar şunlardır:

1. 72 aydan küçük çocuklarda ilk okuma yazma sürecinde karşılaşılan sorunlar nelerdir?
2. 72 aydan küçük çocukların ilk okuma yazma sürecinde yaşadığı sorunların nedenleri nelerdir?

Bu araştırma çalışma grubunda yer alan birinci sınıf öğretmen görüşleri ile sınırlıdır. Ayrıca 2022-2023 eğitim-öğretim yılı içerisinde Kilis ili Merkez ve Musabeyli ilçelerinde MEB’e bağlı okullarda görev yapmakta olan birinci sınıf öğretmenleri ile sınırlıdır. İlk okuma yazma öğretiminde 72 aydan küçük çocukların karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi açısından önemlidir. Araştırma

sonuçlarının sınıf öğretmenleri ve velilere rehber olması amaçlanmaktadır. Konu ile ilgili Akyol (2021), Babayiğit ve Erkuş (2017), Başar (2013), Bayat (2015), Gündüz ve Çalışkan (2013), Kahramanoğlu, Tiryaki ve Canpolat (2015), Kayıkçı (2008), Şahin (2012) gibi birçok araştırmacının çalışması olduğu görülmektedir.

Yöntem

Yöntem kısmı araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi, araştırma etiği şeklinde alt başlıklardan oluşmaktadır.

Araştırma Modeli

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması türündedir. Durum çalışması ilginç ve özel bir olgunun, durumun kendi koşulları içerisinde betimlenmesi ve incelenmesidir (Merriam, 2013). Sınırları belirli bir veya birkaç durum çalışılır (Creswell, 2007). Bu çalışmada 72 aydan küçük çocukların ilk okuma yazma sürecinde karşılaştıkları sorunların belirlenmesine yönelik bir durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu Kilis ilinde 2022-2023 eğitim öğretim yılında görev yapmakta olan 20 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubunu farklı mesleki deneyime sahip gönüllü sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışma grubundaki öğretmenlerin belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Buradaki ölçüt araştırma sırasında ilkökul birinci sınıfı okutmaktır. Çalışma grubunda yer alan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet ve mesleki deneyimleri Tablo 1’de sunulmaktadır.

Tablo 1
Öğretmenlerin Cinsiyet ve Mesleki Deneyimlerine Göre Dağılımları

	Değişkenler	Frekans (f)
Cinsiyet	Kadın	8
	Erkek	12
Meslekteki kıdem	1-5 yıl	4
	6-10 yıl	3
	11-15 yıl	8
	15 yıl üzeri	5
Toplam		20

Tablo 1’de çalışma grubunu oluşturan 20 sınıf öğretmeni cinsiyet değişkenine göre dağılımları incelendiğinde, çalışma grubunun 8 kadın 12 erkek öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir. Öğretmenlerin mesleki deneyimlerine bakıldığında ise, görüşme yapılan öğretmenlerin hizmet süreleri 1-5 yıl aralığında 4, 6-10 yıl aralığında 3, 11-15 yıl aralığında 8, 15 yıl üzerinde ise 8 öğretmenin olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veri kaynağı olarak öğretmenlerin görüşleri ve deneyimlerine başvurulmuştur. Birinci sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki ilk okuma yazma öğretim süreciyle alakalı görüşlerine başvurulmuştur.

72 aydan küçük çocukların birinci sınıf Türkçe dersi ilk okuma yazma öğretimi aşamasında karşılaştıkları problemlerin belirlenmesi açısından görüşme yöntemi uygun görülmüştür. Yarı yapılandırılmış görüşme formunu oluşturmak amacıyla daha önce yapılmış çalışmalar incelenmiştir. Ardından oluşturulan görüşme formunun uygunluğu konusunda ilk okuma yazma öğretimi alanında

uzman olan bir öğretim üyesine başvurulmuştur. Sonrasında, alınan dönütler sonucunda yarı yapılandırılmış görüşme formunda ekleme, çıkarma ve düzenlemeler yapılmıştır. Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu test edilmek üzere, pilot olarak bir sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısım öğretmenlerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorulardan oluşurken ikinci kısım öğretmenlerin 72 aydan küçük çocukların ilk okuma yazma sürecinde karşılaştıkları problemleri ortaya çıkarmaya yönelik sorulardan oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda aşağıdaki sorular yer almaktadır:

Görüşme Soruları

1. Cinsiyetiniz : ()Erkek ()Kadın
2. Hizmet yılınız: ()0-5 ()6-10 ()10-15 ()16-20 ()20 ve üstü
3. 72 aydan küçük çocuklarda ilk okuma yazma sürecinde karşılaşılan sorunlar nelerdir?
4. 72 aydan küçük çocukların ilk okuma yazma sürecinde yaşadığı sorunların nedenleri nelerdir?

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmacılar veri toplama aracını belirledikten sonra verileri toplamaya başlamıştır. Verilerin toplanması amacıyla Kilis ilindeki 20 sınıf öğretmeni ile okul saatlerinden sonra yüz yüze görüşülmüştür. Görüşmeler yapılmadan önce öğretmenlere bu çalışmanın ne amaçla yapıldığı hakkında bilgi verilmiştir. Öğretmenlerin gönüllükleri esas alınarak görüşleri yazılı olarak kayda geçirilmiştir. Görüşmeler Mayıs ve Haziran 2023 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Ortalama 15-20 dakika süren görüşmeler samimi bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler esnasında öğretmenlerin mesleki olarak edinmiş oldukları tecrübeleri ve görmüş oldukları problemleri paylaşmaya aşırı istekli oldukları gözlemlenmiştir. Görüşmeler esnasında öğretmenlerin anlayamadığı sorular örneklandırarak detaylı açıklaması yapılmıştır.

Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde, elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Görüşme ile elde edilen veriler word üzerinden yazılı şekilde kayıt altına alınmıştır. Önceden belirlenen temalar uzman görüşüne sunulduktan sonra temalara son şekli verilmiştir. Belirlenen temalar altında öğretmenlerin görüşleri paylaşılmıştır. Öğretmen görüşleri belirtilirken, öğretmenlerin isimleri yerine öğretmen1, öğretmen 2 şeklinde ifade edilmiştir.

Araştırma Etiği

Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulundan 18.05.2023 tarih ve Karar no:03/13 kararı ile etik kurul izni alınmıştır. Çalışma etik ilkelere uygun olarak yürütülmüştür. “Kişisel Veriler Kanunu” çerçevesinde araştırmaya katılan öğretmenlerin verdikleri cevapların güvenliğini sağlamaya yönelik tedbirler alınmıştır. Katılımcıların kimliklerinin gizli tutulacağı ve araştırmaya katılımın gönüllü olduğu açıklanmıştır. Ayrıca formlar araştırma amacı dışında üçüncü şahıslara dağıtılmamıştır. Araştırmada “Aydınlatılmış Onam Formu” alınmıştır.

Bulgular

Yapılan betimsel analiz sonucunda ulaşılan temalar ve kodlar Tablo 2’de sunulmaktadır.

Tablo 2

Ulaşılan Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar
Hazır bulunuşluk sorunları	Telaffuz güçlüğü Odaklanma zorluğu Aile ilgisizliği

	Okuldan kaçma Akran zorbalığı Okul öncesi eğitim almama
Fiziksel ve zihinsel sorunlar	Zihinsel işlev Yazı boyutu Ezberleme İsteksizlik Yetersiz ince kas becerisi

Tablo 2 incelendiğinde belirlenen temaların hazır bulunuşluk sorunları, fiziksel ve zihinsel sorunlar olduğu görülmektedir. Araştırma bulguları bu temalar altında sunulmaktadır.

Hazır Bulunuşluk Sorunları

Araştırma sonucunda ulaşılan ilk bulgu hazır bulunuşluk sorunlarıdır. Hazır bulunuşluk sorunları temasında telaffuz güçlüğü, odaklanma zorluğu, aile ilgisizliği, okuldan kaçma, akran zorbalığı, okul öncesi eğitim almama kodları yer almaktadır. Hazır bulunuşluk sorunlarını öğretmenler şu ifadelerle dile getirmektedir:

Kalem tutma becerileri ve el kasları çok zayıf bu sebeple yazma davranışından çabuk vazgeçiyorlar. (Öğretmen 5).

Bazı seslerin telaffuzlarına dilleri dönememektedir. (Öğretmen 2).

Ses birleştirme aşamasında çok büyük zorluklar yaşamaktadırlar. (Öğretmen 9).

Harf öğretiminde bu çocuklar oyun çağında olduğu gerekçesi ile oyun dışında başka şeye odaklanamama. (Öğretmen 11).

Okulda bulunma sebeplerine dair en ufak fikirleri yok. (Öğretmen 12).

Ailelerin ilgisiz tutumları. (Öğretmen 10).

Sorumluluk bilinci yoksunluğu. (Öğretmen 12).

Aynı öğrencilerin okuldan kaçma ve kaçınma davranışı göstermeleri. (Öğretmen 15).

Sınıftaki bir takım başarılı öğrenciler başarısız ve kendilerinden ebatsal olarak küçük olan çocuklara onların başarısız olduklarını yapamayacaklarını vb. sözler söylemektedir. (Öğretmen 16).

Bazı anne, babalar çocuklarına istemeden zarar veriyor, kaş yapayım derken göz çıkartıyor. Bazı anne, babalar ise aşırı merhametli davrandıklarını sanarak çocuklarına hiç istemeyeceğimiz bir özellik kazandırıyor. (Öğretmen 14).

Okul öncesi eğitim okula uyum ve birçok temel beceri için çok önemli olduğunu düşünüyorum. Küçük çocukların özellikle ilk aylarda okuldan kaçma davranışının nedeni de bu olsa gerek. Kalem tutamama, makas tutamama, düzgün çizgi çizememe gibi birçok sorunun nedeni okul öncesi eğitimi alamamış olmak. (Öğretmen 8).

Öğrencilerin çoğu Suriyeli olduğundan dolayı zar zor birkaç kelime okuyorlar. (Öğretmen 17).

Kitabın veya defterin neresi ters neresi düz buna karar veremiyorlar. Genellikle tersten açma ve yazma davranışı sergiliyorlar. (Öğretmen 19).

Yukarıda yer alan öğretmen görüşleri incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin karşılaşmış oldukları bir sorun olumsuz aile tutumlarıdır. Bazı velilerin ilk çocuklarında özellikle bu gibi durumlar ebeveyn tecrübesizliğine dayalı olarak gözükmektedir. Anne, babalar çocuklarının çok küçük olduğunu, yorulduğunu, ağladığını, elinin ağrıdığını, uykusunun geldiğini söyleyerek ödevleri ve

etkinlikleri tamamlamasına gerek olmadığını söylemektedir. Bu durum çocukları tembelliğe, uyuşukluğa alıştırmaktadırlar. Bir diğer sorun 72 aydan küçük çoğu çocuğun okul öncesi eğitim almamış olmasıdır. Bu çocukların karşılaşmış oldukları bir diğer sorun ise, öğrencilerin akademik başarısızlığa bağlı akran zorbalığına maruz kalmalarıdır. 72 aydan küçük çocuklar zihinsel ve bilişsel olgunlukları yeterli olmaması nedeniyle sınıfa kendini kabul ettirmekte zorlanmaktadır. Bu yaş grubundaki çocukların defter kullanmakta ve kitap kullanmakta büyük zorluklar çektiği belirtilmektedir.

Fiziksel ve Zihinsel Sorunlar

Araştırma sonucunda ulaşılan ikinci bulgu fiziksel ve zihinsel sorunlardır. Fiziksel ve zihinsel sorunlar temasında zihinsel işlev, yazı boyutu, ezberleme, isteksizlik, yetersiz ince kas becerisi kodları yer almaktadır. Fiziksel ve zihinsel sorunları sınıf öğretmenleri şu sözlerle dile getirmektedir:

Çocuğa sesleri hikâyeler veya animasyonlar ile gösteriyoruz fakat harfi yazıp seslendirmesini istediğimizde çocuk harfi başka sesi başka bir şey sanıyor fakat bu durum kısa süre sonra düzeliyor. 72 aydan büyük çocuklarda bir veya iki harfte bu durum olurken 72 aydan küçük çocuklarda bu ilk harf grubunun sonunu bulabiliyor. (Öğretmen 2).

İlk seslerde sesi ayırt edip yazdırdıktan sonra çocukların iki harfi birleştirip oluşturdukları heceleri okumakta büyük sorunlar yaşadıklarını gördüm. Hatta bazıları harf gruplarının hepsi bitene kadar bu durumu kavramakta güçlük çekiyor. (Öğretmen 4).

Kalemi ellerine aldıklarında halen okula gelmeden önceki gibi karalama yapacaklarını sanıyorlar. Düzgün pozisyonda kalem tutmayı öğrettikten sonra harf yazım aşamasında bağımsız olarak harfleri uygun aralıklara uygun puntoda yazamıyorlar. Kimisi çok büyük oluyor kimisi ise yamuk yazılıyor, hatta doğru kılavuzluk yapılmazsa ters bile yazabiliyorlar. (Öğretmen 5).

6 yaşından önce okula gelen çocukların sürecin en başından beri her safhada zorlandığı açıkça belli olmaktadır. İlk hecelerini okurken ses gruplarının bitiminde az çok nasıl okuyacağını kestirebiliyorsunuz. İlk hecelerin tamamını harfleri birleştirmek yerine ezberleme davranışı gösteriyor. Harfleri birleştirirken zorluk yaşıyor. Bu sebeple geç okuma yavaş okuma davranışı gösteriyor. Tüm harflerin bitiminde artık bağımsız okuma çalışmaları yaptığında çocuğun dakikadaki okuduğu harf sayısı çok düşük kalıyor. 5-6 heceli kelimelerin okunmasında hatalar yapılıyor ya da yanlış okunuyor. Fakat bu durum birinci sınıf sonuna doğru çoğunda düzeliyor. (Öğretmen 1).

Baba kelimesini dikte çalışmasında yazarken genellikle 6 yaşından küçük çocukların Bb/Bba yazdıklarını gördüm. Sayıları rakamla yazıyor fakat yazılı olarak yazılması gerektiğinde 1 rakamını br diye ifade ediyor. (Öğretmen 10).

Daha önce okutmuş olduğum bir erkek öğrencimde ilk defa görmüştüm. Eve gittiğinde ödev zamanı ailesine uykusunun geldiğini söylüyor ya da ödev yapılacağını anladığında doğrudan uyuma davranışı gösteriyormuş. Sabahları okula gelmemek için hasta olduğunu veya okula gitmek istemediğini söylüyormuş. Okula geldiğinde ise derslerde ders dışında birçok şeye odaklanıyor, derse olan dikkatini çok uzun süre tutamıyordu. Galiba başarısız olacağını düşündüğünden ya da başarısızlığı kabul ettiğinden hiçbir sınıf içi etkinliğe katılmak istemiyordu. Okuma yazma dersleri dışında ise derslere daha etkin katılım gösteriyor ve dikkat süresini arttırıyordu. (Öğretmen 6).

Öğretmenlerin yukarıda yer alan görüşleri incelendiğinde 72 aydan küçük çocukların özellikle fiziksel yönden ilk okuma yazmaya hazır olmadıkları dikkat çekmektedir. Bedensel olgunluğu henüz yeterli olmayan 72 aydan küçük birçok çocuk ses ayırt etme, ses tekrar etme etkinliklerinde dilleri dönmediği ya da gerekli zihinsel olgunluk oluşmadığı için ses ile ifade edilen harfe odaklanamamaktadır. 72 aydan küçük çocuklarda karşılaşılan bir diğer sorun ise hece oluşturma aşamasında iki harfi bir araya getirmede zorlanmadır. Yine bu yaş grubu çocukların karşılaştığı sorunlardan birisi kalem tutamama, harfi kurallarına uygun yazamamadır. Bu yaş grubu çocukları kısa heceler dışındaki kelimeleri doğru okumakta büyük zorluklar çekmektedir. En önemli sorun ise 72 aydan küçük çocukların diğer sınıf arkadaşlarının gerisinde kalma, gerekli okuma ve yazma

etkinliklerini başarıyla bitirememesi nedeniyle dersten kaçma, okuldan uzaklaşma gibi davranışlar göstermeleridir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Yapılan araştırma sonucunda iki adet temaya ulaşılmıştır. Bu temalardan ilki hazır bulunuşluk sorunlarıdır. İkincisi ise fiziksel ve zihinsel sorunlardır. Hazır bulunuşluk sorunları temasında 72 aydan küçük çocukların okuma yazmaya yeterince hazır olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Hazır bulunuşluk sorunları temasında yetersiz ince kas becerisi, telaffuz güçlüğü, odaklanma zorluğu, aile ilgisizliği, okuldan kaçma, akran zorbalığı, okul öncesi eğitim almama kodları yer almaktadır. 72 aydan küçük çocuklar ilk heceleri okurken ve bu hecelerden kelimeler oluştururken seslerin söyleniş kelimenin bütünlüğünden çok önce gelmektedir. Babayiğit ve Erkuş (2017) öğrencilerin seslere odaklanmaları nedeniyle hızlı okuma yapamadıklarını ifade etmişlerdir. Karşılaşılan bir diğer problem ise 60-66 aylık çocukların ana sınıfı eğitimi almamış olmalarıdır. Ana sınıfı eğitimi almayan çocukların el becerilerinin, okul tutumlarının zayıf olduğu öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Başar'a (2013) göre 60-66 aylık çocuklar öz bakım becerileri yeterince gelişmediğinden, kalem tutmada sıkıntılar yaşamakta ve okula uyum problemi yaşamaktadırlar. Karşılaşılan bir diğer sorun ise yine okul öncesi eğitimi almamış olmaya dayanan defter, kitap ve okul eşyaları kullanımında zorluklar çekilmesidir. Doğru davranışı sergileyemiyor olmalarının temel nedeni yine öğrencilerin okul öncesi eğitimine dayandırılabilir. Yine karşılaşılan bir diğer sorun ise dikte esnasında sesli harflerin yazımı konusunda yaşadıkları problemlerdir. Odaklanma konusunda yaşanan problemlerden dolayı çocukların sesli harfleri yazarken zorluklar çektiği öğretmenler tarafından ifade edilmektedir. Ancak Kahramanoğlu, Tiryaki ve Canpolat (2014) zihinsel olarak 60-66 aylık öğrencilerle diğer öğrenciler arasında herhangi bir farkın gözlemlenmediğini ve dönem sonuna doğru anlama, algılama, dikkatlerini toplama vb. bakımdan yeterli seviyeye geldiklerini belirtmektedirler. Diğer bir sonuç ise telaffuz konusunda karşılaşılan sıkıntılar ve buna bağlı ifadesel zorluklardır. 60-66 aylık çocukların dilleri dönmediği ya da yeteri olgunluğa ulaşmadığı için bazı sesleri çıkartmakta zorluk yaşadıkları belirtilmiştir. Doğru telaffuzu sağlayamadığı için çocuk okuma davranışında kaçınmayı veya ders sırasında kendisini sözlü ifade etmediği tespit edilmiştir. Kahramanoğlu vd. (2014) 60-66 aylık öğrencilerin dil gelişimleriyle ilgili olarak, düşüncelerini ifade etmede, kendilerini anlatmada ve çevresiyle iletişim kurmada zorlandıklarını belirtmektedir. Bazı seslerin ayırt edilmesinde, çıkarılmasında ve kelimelerin söylenmesinde telaffuz hatası görülmektedir. Ayrıca bu yaş grubu öğrencilerin kelime hazinelerinin zayıf olması, yazma ve okuma becerilerinin gelişiminde problemidir.

İkinci tema olan fiziksel ve zihinsel sorunlar temasında 72 aydan küçük çocukların fiziksel ve bilişsel olarak sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. Fiziksel ve zihinsel sorunlar temasında zihinsel işlev, yazı boyutu, ezberleme, isteksizlik, yetersiz ince kas becerisi kodları yer almaktadır. Benzer şekilde Bayat (2015) 60- 66 aylık öğrencilerin okul olgunluğu düzeylerinin yeterli olmadığını vurgulamaktadır. Okul olgunlukları yetersiz olan bu çocukların öğretim yılı içerisindeki derslerin hemen hemen hepsinde geri planda kaldıkları ifade edilmektedir. Gündüz ve Çalışkan (2013) araştırmalarında, 60-66 ay yaş grubundaki çocukların ortanın altı düzeyde, 66-72 ve 72-84 ay yaş grubundaki çocukların orta düzeyde okul olgunluğuna sahip oldukları sonucunu elde etmişlerdir. 72 aydan büyük çocuklar 60-66 aylık çocuklara oranla daha başarılı olmaktadır. Bu durumun 72 aydan küçük çocuklarda güven eksikliği ve akran zorbalığı yarattığı belirtilmektedir. Başarılı öğrencilerin yetersiz çocuklara karşı söyledikleri sözler ve gösterdikleri tutumlar 72 aydan küçük çocukların öğretim sürecini zorlaştırmaktadır.

Araştırma sonuçları kapsamında şu önerilerde bulunulmaktadır:

- İlkokula başlama yaşının 72 ay olarak belirlenmesi önerilmektedir.
- İlkokul birinci sınıfa başlamadan önce ana sınıfı eğitiminin mecburi tutulması önerilmektedir.
- Öğretmen ve veli ortaklaşa çalışmalar yapılmalıdır. Sıkça görüşmeler gerçekleştirilmelidir.
- Veliler evde çocuklarına destek olmalı, tekrar yaptırmalıdır.
- Öğretmenler, 60-66 aylık çocukların sınıf içerisinde büyük çocukların akran zorbalığına karşı önlemler almalıdır.

- 60-66 aylık çocukların dikkatini çekecek etkinlikler çoğaltılmalıdır.
- Okuma yazmaya bir an önce geçmek için acele edilmemeli, 60-66 aylık çocukların öğretim sürecinde sabırlı davranılmalıdır.

Yazarların Katkı Oranı

Bu araştırmada yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum söz konusu değildir.

Açıklama: Bu makale birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında yürütmüş olduğu tezsiz yüksek lisans dönem projesinden üretilmiştir.

Kaynaklar

- Akyol, H. (2021). İlkokullarda eğitim ve sorunları. *Sınıf Öğretmenliği Araştırmaları Dergisi (SÖAD)*, 1(1), 1-12.
- Arı, A. (2014). İlkokul birinci sınıfa başlama yaşına ilişkin öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(3), 1031-1047. DOI: 10.12738/estp.2014.3.2117
- Babayiğit, Ö. ve Erkuş, B. (2017). İlk okuma yazma öğretimi sürecinde sorunlar ve çözüm önerileri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 271-284. DOI: 10.17556/erziefd.334982
- Başar, M. (2013). 60-66 ay aralığında ilkokula başlayan öğrencilerin kişisel öz bakım ve ilkokuma-yazma becerilerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 8(8), 241-252. DOI: 10.7827/TurkishStudies.5127
- Bayat, S. (2015). İlkokuma yazma öğretiminde 60-66 aylık çocuklar ile ilgili yaşanan güçlüklerle ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, (4), 172-185.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry and research design: choosing among five approaches* (2nd ed.). New York: Sage Publications, Inc.
- Gündüz, F. ve Çalışkan, M. (2013). 60-66, 66-72, 72-84 aylık çocukların okul olgunluk ve okuma yazma becerilerini kazanma düzeylerinin incelenmesi, *Turkish Studies*, 8(8), 385-387. DOI: 10.7827/TurkishStudies.5390
- Kahramanoğlu, R., Tiryaki, E. N. ve Canpolat, M. (2015). İlkokula yeni başlayan 60-66 ay grubu öğrencilerin okula hazır oluşları üzerine inceleme. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(3), 1065-1080.
- Kayıkçı, K. (2008). İlköğretim müfettişleri ve öğretmenlerin ses temelli cümle öğretim yönteminin uygulamasına ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, (55), 423-457.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. S. Turan (Çev. Ed.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Milli Eğitim Bakanlığı (2014). Millî eğitim bakanlığı okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumları yönetmeliği. Resmî Gazete Tarihi: 26.07.2014, Resmî Gazete Sayısı: 29072.

Şahin, A. (2012). Bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan problemler. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 37(165), 167-178.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction

The first literacy process is important in terms of both academic and life experiences of the individual. The more positive the individual goes through this process, the more advantageous it will be for his future academic life. First literacy teaching is a process that includes teaching meaning by decoding meaningful signs. According to this explanation, in order for the person to perceive the symbols in the best way and react in the fastest way, there must be a correct and planned teaching. In primary school, this behavior is taught and developed gradually. The first literacy process in Turkey is taught in the Turkish course. In the Turkish lesson curriculum, sound-based primary literacy teaching has been adopted in the first literacy teaching. According to the Turkish lesson curriculum, the first literacy teaching is carried out with vertical basic letters without quotation marks. Initial literacy teaching is not limited to basic reading and writing skills. Primary literacy teaching has an important function in the development of mental skills such as thinking, understanding, sequencing, classification, questioning, relating, analysis, synthesis and evaluation.

Method

The research is in the type of case study, which is one of the qualitative research methods. In this study, it was tried to determine the problems that children younger than 72 months faced during the first literacy process. The study group of this research consists of 20 classroom teachers working in the province of Kilis in the 2022-2023 academic year. The study group consists of volunteer classroom teachers with different professional experience. Criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the teachers in the study group. The criterion here is to teach the first grade of primary school during the research. In this study, the interview method, one of the qualitative data collection methods, was used. Teachers' opinions and experiences were used as data sources. After the researchers determined the data collection tool, they started to collect the data. In order to collect data, 20 classroom teachers in Kilis were interviewed face-to-face after school hours. Before the interviews were conducted, the teachers were informed about the purpose of this study. Based on the volunteers of the teachers, their opinions were recorded in writing. The interviews were held in May and June 2023.

Findings

When teachers' opinions are examined, one of the problems faced by classroom teachers is negative family attitudes. Especially in the first children of some parents, such situations seem to be based on parental inexperience. Parents force their children to do their homework and sometimes give harsh reactions. These harsh reactions and excessive authoritarian pressure cause fear in these children. Unless they are harsh and loud like their parents in the classroom, these children either leave their learning behavior unfinished or fail to show it at all. Mothers and fathers say that their children are very young; they are tired, they cry, their hand hurts, they feel sleepy, they say that they do not need to complete homework and activities, and they accustom their children to laziness and lethargy. Another problem is that most children younger than 72 months do not have pre-school education. Another problem that classroom teachers face is being exposed to peer bullying due to academic failure. While many students in the classroom learn more quickly and agile, children younger than 72 months have difficulty in making themselves accepted by their successful peers and the class due to the developmental differences as well as the insufficient mental and cognitive maturity.

Conclusion, Discussion and Recommendations

As a result of the research, two themes were reached. The first of these themes is readiness problems. The second is physical and mental problems. In the theme of readiness problems, it was concluded that children younger than 72 months were not sufficiently ready to read and write. In the

theme of readiness problems, there are codes of insufficient fine motor skills, difficulty in pronunciation, difficulty in focusing, family indifference, truancy from school, peer bullying, and not receiving pre-school education. When children younger than 72 months read the first syllables and form words from these syllables, the pronunciation of sounds comes before the integrity of the word. Another problem encountered is that children aged 60-66 months have not received kindergarten education. It was stated by the teachers that the hand skills and school attitudes of the children who did not receive kindergarten education were weak. Another problem encountered is difficulties in the use of notebooks, books and school materials, which are based on not having received pre-school education. The main reason why they cannot exhibit the right behavior can be attributed to the pre-school education of the students. Another problem encountered is the problems they experience in writing vowels during dictation. It is stated by the teachers that the children have difficulties in writing the vowels due to the problems experienced in focusing.

The following recommendations are made within the scope of the research results:

- It is recommended that the starting age of primary school be set as 72 months.
- It is recommended that kindergarten education be compulsory before starting the first grade of primary school.
- Teachers and parents should work together. Frequent meetings should be held.
- Parents should support their children at home and have them do it again.
- Teachers should take precautions against bullying of older children in the classroom of 60-66 month old children.
- Activities that will attract the attention of children aged 60-66 months should be increased.
- It should not be rushed to switch to literacy as soon as possible, and children should be patient in the education process of 60-66 month old children.